

De watersnood door de ogen van Leen Roos

Ik was acht jaar toen ik al met mijn vader de polder inging om te stropen. Dat woord stropen wil ik wat nader toelichten, want het klinkt wat diefachtig. In ons geval ging het om het vangen van zogenaamd ongedierte en niet het stelen van aardappelen, erwten of koppen van korenschoven van de landjes. Dat laatste beschouwden wij ook als diefstal. Het ongedierte waar wij op uit waren betrof mollen (veel), wezels, hermelijnen, bunzings, bij geluk een haas, of snoeken. De pelsjes van die beesten waren geld waard: mollen 10 cent, een bunzing wel een rijksdaalder, dus dat bracht nogal wat geld in het laatje. Snoeken probeerden we te vangen om smakelijk op te eten, evenals (schaars) een haas. Algemeen werd er vanuit gegaan dat die beesten van niemand en dus van iedereen waren. Van de politie mocht het niet. We moesten dus goed opletten.

Mijn vader was in zijn hart een stroper. In de polder ging hij "biezebazen", mollen vangen. Hij leerde me alles wat een jager moest weten en toen ik 12 jaar was, was ik al een volleerd mollenvanger. Mijn vader had een consent en mocht bij boeren op het land jagen; ik niet, dus ik deed het illegaal. Het was in de tijd dat Van Drimmelen rijksveldwachter was. Na hem kwam Valentin en daarna Helmholt. Tijdens onze wandelingen door het gors legde mijn vader uit dat er langs de Oude Maas een zomerkade was, die iedere herfst en winter overstroomde. De uiterwaarden werden per seizoen verpacht.

Bij de Kaai was een merkteken aangebracht waarop men kon zien of er hoog water op komst was en hoe hoog naar verwachting. De pachters gingen steeds bij de kaai kijken of het al tijd werd om hun vee uit de uiterwaarden te halen. Wordt er hoog water opgegeven, dan moesten de boeren die hun vee in de polder lieten grazen, als de wiedeweerga hun dieren op het droge zien te krijgen. De Gorsdijk was de winterdijk, die op een hoogte van 4 meter NAP was gemaakt en dus het hoge water kon tegenhouden. Als dat dan niet zou lukken, dan was er altijd nog de Molendijk, die 'slaper' werd genoemd en bij nood als extra wacht kon dienen. De Gorsdijk was in het Koninkrijk aan de buitenkant met basaltkeien belegd, zodat hij aan die kant tamelijk stevig was.

Al wandelende vertelde mijn vader me dat er een plek aan de binnenkant van de Gorsdijk in de Mijlpolder was, waar een stuk van 100 meter dijk heel zwak was. Hij had van een ingenieur van waterstaat gehoord dat dat gedeelte zelfs gevaarlijk was. Je zag daar altijd paardenpoten en koeienpoten in een vieze olieachtige blubber. Op die plaats welde moeraswater op. De olie kwam van het veen dat daar te vinden was. Over die moerassige plek kon je niet goed lopen. Mijn vader zei altijd dat je koeien en paarden niet op dijken moet laten lopen, omdat die de dijk kapotmaken. Dat je daarentegen wel schapen op de dijk kunt laten lopen, omdat die de bodem vasttrappen met hun kleine poten.

Tussen het Uilepoldertje en het Koninkrijk lag een Lage Kade die in de volksmond "Ka van Siensusse" werd genoemd, naar de slager Sienus Barendregt uit de Beneden Havendijk die daar zijn paarden en koeien liet grazen. Op de Gorsdijk stonden twee hekken, het eerste bij Borneo, de eerste kade van het Uilenpoldertje en het tweede hekke ongeveer 150 meter vanaf de tweede kade (van Siensusse) of het begin van het gors en stond ook aan de Gorsdijk. Die hekken bakenden de gebieden af voor de beweiding. Zo werd het voorste stuk door Cor Luijendijk gebruikt voor zijn dieren. Een ander stuk was in beheer bij Teun Tak. Aan de binnenzijde van de Gorsdijk lag een rijpad op maaiveldhoogte. Op dat pad konden rytuigen rijden en boerenwagens. Dat rijpad liep en loopt langs de binnenkant van de dijk tot ergens tussen de eerste en tweede kade. Daar ging het met een stoep omhoog, liep een stukje over de bovenkant van de dijk tot de tweede kade (Ka van Siensusse) en ging daar aan de buitenzijde met een afrit onderlangs de gorsdijk verder.

Toen ik een jaar of tien was (dus omstreeks 1927) kwamen er dijkwerkers in de polder die de berm van de Gorsdijk aan de binnenzijde ophoogden. De mannen stortten zand tot halve dijkhoogte tegen de Gorsdijk. Daartoe werd er een lorryspoor aangelegd met lorries die zand aanvoerden vanaf de Heuvel (het woonhuis van Jan Vos de Polderwachter) naar de Gorsdijk. Het lichaam van zand werd bekleed met klei en daarna met graszaad ingezaaid. Het jaar daarop zagen we al een groene berm.

Die nieuwe berm werd naar onze mening niet voldoende ver doorgetrokken. Hij begon vanaf de haven en liep tot aan het tweede hekje, zo'n 150 meter in Groot Koninkrijk en stopte daar op de plaats waar aan de buitenzijde van de dijk, aan de Gorskant, basaltkeien ter versteviging lagen. We begrepen niet waarom de berm niet verder werd doorgetrokken, want aan het gedeelte dat juist versterking kon gebruiken, kwamen ze bij lange na niet.

Aan de Gorsdijk is daarna niets meer versterkt, maar tijdens de oorlog werd de zomerkade, oftewel de Gorskade opgehoogd door de werkverschaffing.

De watersnood in 1953 begon op 31 januari, zaterdag, met hoog water. Niet gewoon hoog water, erg hoog water. Groot Koninkrijk en Klein Koninkrijk, de Uilepolder en het rietgors liepen al vroeg onder water. Het water kwam tot aan de Gorsdijk.

Daar kon het niet overheen, want het water was 3.86 + NAP en de dijk 4.00 meter + NAP hoog. Die dijk zou de ramp in ons dorp hebben kunnen weren, ware het niet dat er een zwak gedeelte dijk was van ongeveer 100 meter, het stuk waarover een ingenieur al eens had gezegd dat het een gevaarlijk gedeelte was.

Jan Vos, de polderwachter, hield het water in de gaten. Opeens viel het water in de polder van het Koninkrijk een meter terug. Hij zei tegen Trui zijn vrouw: "Er is een doorbraak." Dat moet tussen 10 en 12 uur zijn gebeurd.

Het water kwam tot bijna boven aan de Gorsdijk en doorweekte hem.

Het water is niet over de dijk gelopen. Toen het ongeveer aan de bovenkant kwam, gaf het zoveel druk op het zwakke stuk dijk, dat er aan de binnenkant een brok veen, dat veel lichter is dan de klei, omkantelde. Toen had het water vrij spel. De basaltkeien, die aan de buitenzijde van de Gorsdijk hadden gelegen, zijn later tot in de voetbalwei aan de Molendijk terug gevonden.

Golven water schuurden over de bodem en namen mee wat op hun weg lag. Overal zag je later klonters modder, stukken verpulverde dijk en stenen.

Ik was in het bezit van een roeiboot en had hem aan de Kildijk in de Kil liggen. In de avond van 31 januari ging ik samen met mijn broer Arie naar de Kil. Het water stond erg hoog en de boot lag dus ook heel hoog. En dat terwijl het op dat moment laag water zou moeten zijn. Het water stond wel drie meter hoger dan normaal. We schrokken ervan en zeiden tegen elkaar: dit gaat fout. Straks loopt alles onder water en dan zijn er boten nodig. Met ons tweeën zetten we de roeiboot boven op de dijk. Dat was niet eens zo moeilijk, want het water stond al heel hoog.

Normaal ligt zo'n boot achter staken (liefst wilgenslieten), maar nu leek het alsof die staken wel tien tot 15 meter verder in het water stonden.

Even later, het was 12 uur, kwam de brandweer. Er werd door hen gevraagd of er boten waren. En daarna vroegen ze of ze mijn roeiboot mee mochten nemen. We vroegen waarom ze de boot nodig hadden. Een van hen zei dat ze de vrouw van Willem Sint Nicolaas van het dak van haar huis in Borneo (in de Mijlpolder) wilden halen.

De boot werd op de vrachtauto geladen en naar de Molendijk gebracht. Ik ging mee. Daar werd hij te water gelaten. Ik wilde met de roeiboot mee, het was tenslotte mijn eigendom en ik vond dat ik er het beste mee kon omgaan, maar de brandweermannen vonden het hun taak en roeiden de Mijlpolder in, op zoek naar overlevenden. Die vonden ze niet meer. Het huis van Sint Nicolaas was ingestort en er waren geen mensen meer te zien.

De brandweermannen gebruiken de roeiboot ook voor andere zaken en lieten hem uiteindelijk achter in de Kreek.

Door het gat in de Gorsdijk is de Mijlpolder geleidelijk helemaal volgelopen. Het water kwam tot aan de Molendijk. Die dijk is 3 meter boven NAP en dus een meter lager dan de Gorsdijk. Het water kwam boven de dijk uit en spoelde er overheen. Het water kwam namelijk tot 3.86 meter.

Ik liep op de Molendijk en zag een muur van water boven de dijk uit. Die rolde over de dijk.

Je kon niet op de dijk blijven staan door de kracht van het water. Daarom zijn er mensen afgeslagen. Het water heeft zo'n onvoorstelbare kracht.

Het water kwam aanzwellen naar de Molendijk en vormde daar een watermuur.

Het water bleef maar komen door het gat in de Gorsdijk. De Mijlpolder is verhoudingsgewijs maar een klein poldertje en is dus gauw vol.

Even over tien uur waren de bewoners van de Mijlpolder al uit hun huizen gevlucht. Er was gelukkig niemand meer in de Renooishoek en de Nieuweweg. In een huis aan de Molendijk in de Mijlpolder was

echter wel het echtpaar Tak achtergebleven. Zij waren gewaarschuwd en dachten dat het zo'n vaart niet zou lopen.

Bij de Kaai waren keerplanken geplaatst om het water tegen te houden. Het verkeer kon daardoor de Gorsdijk niet meer op.

De mensen in de huizen van de Molendijk dachten dat ze veilig waren. Maar het water bleef over de dijk komen en spoelde hele stukken grond mee. De grond sleep uit bij de hoeken van de huizen zodat ze geen fundering meer hadden. Van lieverlede werden de woningen ondergraven, werden er stukken bodem onderuit gevreten en daardoor braken ze doormidden.

Ik kwam bij de familie van mijn vriend Wout van der Wulp binnen en zei hen dat alles nat zou worden. Ik hielp hen wat spullen naar boven te brengen.

Een half uur later verdween hun huis in het water en de mensen in dat huis verdronken. Ik heb een foto van mijn vriend en zijn gezin hier hangen. Hun dood heeft me erg aangegrepen.

Ik liep over de Molendijk en zag dat ik meer mensen moest waarschuwen. Ik was binnengegaan bij de familie Dries Wolst. Ze woonden in een huis dat twee vertrekken had naast elkaar in de lengte. Twee vertrekken betekent niet twee kamers, maar twee gedeelten. Zij zaten ze in de keuken. Dat was hier de gewoonte. Er was ook nog een mooie kamer, maar die werd alleen voor bezoek gebruikt. De gezinnen huisden altijd in de keuken, al was die ook nog zo klein. Het gezin Wolst zat daar ook. Ze dachten daar veilig te zijn. Ze waren zich van geen kwaad bewust. Maar ik vertrouwde het niet.

Ik zei: ga allemaal tegen de binnenmuur staan, je huis breekt zo doormidden. We stonden er nog niet of het huis brak. We moesten zo snel mogelijk het huis uit. De kamer had twee smalle ramen. We gingen door het raam dat het kortst bij de binnenmuur was. We kwamen buiten op een stuk dijk en moesten daar heel snel vandaan. We maakten een ketting en de sterkste ging voorop. Dat was Jan Lankhuijzen die met Kaat Katoen getrouwd was. Hij voerde ons naar een schuur aan de kant van de Mijlpolder. Wim van Steensel, die samen met haar man uit het huis van Wolst was gekomen, liet de ketting los en werd meegesleept door de sterke stroom en verdronk.

We waren net aan de overkant van de weg in een schuurtje aangekomen of een huisje sloeg in een keer weg. Het brokkelde niet eens af. Het viel zo door het gat Bonaventura in.

Aai Roos stond ook bij ons buiten. Hij was de eigenaar van dat huisje. Hij heeft het dus overleefd.

Een ander huis dat afbrak was dat van Dirk Groenewoud. Op de foto's is te zien dat een gedeelte van het huis was verdwenen en een ander stuk was blijven staan.

Het huis dat op de hoek van de Molendijk en de Maasdamseweg stond, is verdwenen en alle mensen die daarin waren zijn verdronken.

Een aantal dagen na de ramp waren aan alle kanten pompen aan het water wegzuigen. Bij het Hoofd van Benthuizen in Puttershoek stond een grote zandzuiger, die aan het werk was geweest bij de Nieuw Waterweg om met zand een schip te begraven. Dit schip was ook in staat water weg te zuigen. De zuigpijpen waren over de dijk gehangen en zogen zo Nieuw Bonaventura watervrij.

Mijn roeiboot werd nog een tijd door de brandweerlieden gebruikt om mensen heen en weer te varen en was tenslotte door hen in de Kreek achtergelaten. Daar vond ik hem drie weken later terug. Ik wilde de boot terugbrengen op de plaats waar ik hem altijd aan de wal heb liggen, aan de Kildijk nabij het peilhuisje. Hoe moest ik de boot daar krijgen? De beide kreekkanten waren inmiddels droog, maar de Smidsweg niet. Daarom roeide ik samen met mijn broer Ger langs de kerk de Smidsweg door, stak de Maasdamseweg roeiend over. We voeren over een gedeelte waar zich nu Schuilingen en Immanuël bevindt, naar de Molendijk. Daar konden we door het gat varen dat in de dijk was ter hoogte van het boeltie van Aai Tak. Van dat huis was niks meer over en we konden er om zo te spreken gewoon overheen varen. We staken de Mijlpolder dwars over in de richting van het gat in de Gorsdijk. Daar zagen we, dat precies dat stuk dat door de ingenieur als zwak was gekenschetst, doorgebroken was. Ik wees mijn broer de bonken veen aan die uit een gat van wel 20 meter waren gekomen. We konden via die doorgebroken dijk in Groot Koninkrijk komen. Maar toen moesten we nog over de zomerkade. Daar konden we niet overheen varen. Ik zag dat ze er met een dragline bezig waren gaten in de kade te dichten, die ontstaan waren doordat stukken waren weggespoeld. We roeiden daarnaar toe. Aan de overzijde van de Oude Maas lag de Groote Lindt. Aan onze zijde van de Oude Maas waren twee draglinemachinisten bezig de Gorskade vanuit het rietgors te repareren. Ze plempten de bodem aan en vulden de gaten op. Met de dragline werden grote brokken bezinkklei van buiten het zomerdijkje weggehapt om daarmee de gaten te dichten. Ik kende een van hen, het was Driekus Naaktgeboren. Driekus heeft op mijn verzoek de boot over de dijk gezet tot in de Oude Maas.

Daarvandaan voeren we richting Dordrecht, door het Nieuwe Gat, dat tussen de eilanden Krabbepolder en Duivelseiland lag, door het Mallegat naar beneden de Dordtse Kil op. Daar konden we de boot weer aanleggen op zijn oude stekkie, nabij het peilhuisje
Het was me het dagje wel geweest. We hadden er de hele middag over gedaan om de boot naar zijn ligplaats te brengen.

Op een zaterdag werden alle aanwezige mannen opgeroepen om te helpen zoeken naar de lijken van de verdrinkenen.

De sloten in de buurt van de nieuwe begraafplaats waren dichtgeslibd. Die hebben we met zo'n 200 mensen uitgegraven.

Verskillende lijken werden gevonden. Ze waren door de stroom zelf begraven. Ze waren nog goed herkenbaar.

Ik was erbij toen het zesjarig zoontje Aart van mijn vriend werd gevonden. Dat deed zeer hoor. Ik kende hem zo goed, ik had verscheidene keren op hem gepast als zijn ouders weg moesten. Het was erg pijnlijk.

Weet je wat ik nu graag zou willen? Dat de reden bekend werd waarom het stuk Gorsdijk dat zo zwak was geen nieuwe berm kreeg tegelijk met de rest, waarom die berm niet is doorgetrokken. Het zit me namelijk dwars. Er zijn zoveel mensen door verdrinken!.

"In aansluiting op het algemene verhaal over de ramp in de nacht van 31 januari en 1 februari 1953 wil ik wat persoonlijke gedachten en ervaringen aangaande die ramp op papier zetten.

Ten eerste was het die nacht een heel ongelukkige samenloop van veel factoren.

Er stond een enorme orkaan uit de meest ongunstige richting, n.l. noord-west.

Verder was het juist springtij. Springtij is het 3e tij na volle en na nieuwe maan. In dit geval was het na volle maan. Het was nog ongunstiger geweest als het na nieuwe maan was geweest.

Springtij houdt verband met de stand van zon en maan.

- *Bij volle maan staan zon en maan tegenover elkaar,*
- *bij nieuwe maan staan zon en maan op één lijn, die naar de aarde loopt,*
- *Bij eerste en laatste kwartier staan de lijnen van zon en maan haaks op elkaar, waardoor ze elkaars invloed min of meer opheffen.*

De eb en vloed ontstaan door de trekkracht die zon en maan op het water uitoefenen.

Water is gemakkelijk vervormbaar en krijgt door die krachten min of meer een eivorm.

Dat geldt voor alle zeeën en zeegaten en het water volgt dus de plaats waar zon en maan zich bevinden.

Alle kusten van alle vasteland worden twee maal per dag in de bult of put gedompeld die in dat wateroppervlak zit. Met dien verstande dat hoog en laag water door de wet der traagheid iets achter loopt op de stand waar zon en maan trekken. Het derde tij na volle of nieuwe maan is het hoogst of het laagste.

Dat is dus altijd zo. Elke veertien dagen is er of springtij of zogenaamd laagtij.

Bij normaal weer, zonder opjaging door sterke wind, zijn de verschillen betrekkelijk gering, zo'n 15 tot 25 cm. Daar zijn de dijken wel hoog genoeg voor.

Nu bekijken we onze Nederlandse situatie:

Onze noodzeekust wordt dus twee maal per dag in die bult in het water gedompeld. Het water wordt daarbij in de zeeopeningen geduwd. Aangezien deze zeearmen en rivieren landinwaarts steeds nauwer worden, wordt het water dus steeds meer opgepropt en hebben we dus laag en hoog water.

Hoe verder landinwaarts hoe minder tijverschil. Voor onze omgeving reikt de invloed tot ongeveer Gorinchem. Daar komt het bovenwater vanuit Duitsland en België/Frankrijk de vloed tegen. Er is dus hoger op altijd stroom in zeewaartse richting.

Dus hoe meer wind en storm, hoe meer water naar onze omgeving wordt gestuwd, met als climax de situatie die in de nacht van de ramp ontstond.

Let wel: ik beschrijf hier de situatie op 1 februari 1953. Nu lopen, door de grote veranderingen in de rivieren de getijden anders. Voor 's-Gravendeel lopen eb en vloed nu zelfs in tegengestelde richting als toen in 1953. Nu loopt het water via de Oude Maas en Krabbegat naar de Kil en het Hollandsch Diep. In die tijd liep het water via het Hollandsch Diep, de Kil en het Mallegat naar de Oude Maas.

Over die trekkracht van zon en maan iets opmerkelijks:

De maan oefent ondanks z'n veel geringere massa toch meer invloed uit dan de zon, ondanks haar veel en veel grotere massa. Dit komt door hun afstanden tot de aarde.

De maan staat ± 400.000 km van ons verwijderd en de zon ± 8 lichtminuten. Als we weten dat licht een snelheid heeft van 300.000 km per seconde, krijgen we $8 \times 60 = 480 \times 300.000 = 144$ miljoen km.

Daardoor is zijn trekkracht veel geringer.

Het voorgaande was maar een populair wetenschappelijke uitleg over hoe een en ander kan ontstaan. Als gevolg van die ramp is een aantal deskundigen dammen in die zeegaten gaan ontwerpen en ook maken, zodat we stukken veiliger kunnen wonen en werken.

Dat geldt nog meer voor Zeeland en andere Zuid-Hollandse eilanden, waar de ramp nog veel groter was.

Goed, nu onze situatie in 1953. Er kwam nu eenmaal een enorme bak water naar onze gebieden, veel te veel voor onze overlooppolders als berging en voor onze dijken. Dat moest ergens fout gaan. Het kon niet anders of een aantal waterkerende dijken zouden overlopen of ergens breken.

En dat is gebeurd. Wij hadden de zwarte piet in dat spel.

Onze Gorsdijk had dus een zwakke plek. Die plek was de oorzaak van onze ramp.

Dordt en Zwijndrecht zullen opgelucht adem gehaald hebben toen bekend werd dat er hier een breuk ontstaan was.

Het water had een bergruimte gekregen voor die overvloed en wel via de Mijlpolder (een veel te kleine polder om al het water te bergen) naar Bonaventura, met een oppervlakte van 2800 ha, dus een bak waar veel in kan.

Maar het is niet zomaar rustig weggelopen.

En daar zit nu het gevaar van een slaperdijk.

Een slaperdijk geeft een gevoel van veiligheid. Die veiligheid was daar op dat moment niet!

Ik vind slaperdijken ondingen. Ze mogen ze voor mij allemaal afgraven en er fietspaden op maken.

Maar ze mogen er zeker geen woningen in of tegen bouwen.

De Mijlpolder was te klein, maar kreeg als eerste al dat water binnen.

Daarna liep het water met geweld over de laagste dijk, en dat was de Molendijk. Aan die dijk woonden mensen die dachten veilig te zijn.

In hoofdzaak van de molen ongeveer tot en met het huis van Dirk Groenewoud is de boel in elkaar gegaan.

Het allerergst is wel getroffen het huis op de hoek van de Molendijk en de Maasdamseweg.

Daarin bevonden zich twintig mensen, die allemaal verdronken zijn.

Hoe is dat nu allemaal gegaan aan die Molendijk?

Ik was daar zelf (door andere oorzaken) aanwezig en wat ik nu uit ga leggen heb ik zelf gezien.

Het water in de Mijlpolder steeg tot wel ± 75 cm boven de dijk en rolde met veel geweld over de dijk.

Daar stonden huizen aan de kant van het Bonaventuur. Het water kon dus niet door die huizen weglopen en vloeide naar de kopgevels van de huizen, allemaal huizen die in hun lengte langs de dijk stonden. Het water vond aan die einden ruimte en kon daar dus wegstromen. Maar dat ging met veel kracht gepaard en het water begon dus grond mee te sleuren. Dat water vrat zo de hele fundering weg. Een gedeelte van die huizen kwam in de lucht te hangen. Zo'n huis kón dus natuurlijk niet heel blijven. Als er een stuk fundering weg was, brak dat huis doormidden.

Daar het meest twee woningen in blok waren, met een stevige binnenmuur, bleef het midden staan en hing de rest er verbrokken bij.

Dat mocht bij de andere huizen zo zijn, maar niet met dat huis op het kruispunt, want dat was totaal verdwenen, weg, niks meer van te zien, alleen een groot gat.

Nu stroomde het water over die betuumweg met enorme snelheid uit de Mijlpolder het Bonaventuur in. Of nu dat water in de omgeving ook meer zuigkracht gekregen heeft of dat de voorgevel er uitgevallen is en het water in het huis kon slaan, ik snap nog steeds niet dat juist dat huis als enige helemaal verdwenen was.

Ik heb wel eens gedacht aan de ijsbaan. Het had namelijk kort daarvoor nog zoveel gevoren, dat er nog schaatsen gereden was op de baan. Dat ijs was nog niet weg!! Kan die enorme schots tegen hun huis geslagen zijn??

In het Nieuwsblad gewijd aan de belangen van de Hoeksche Waard staat op 25 maart geschreven:

“Alle mannelijke personen werden opgeroepen om zaterdag en zondag 21 en 22 maart te zoeken naar de nog vijf vermisten. Vijfhonderd mannen deden hun droeve plicht en vonden zaterdag 2 kinderen en zondag de twee volwassenen. Er is nu nog één vermiste, n.l. een driejarig kind.
De vier gevonden slachtoffers werden op het kerkhof in Dubbeldam ter aarde besteld. Nu samen 34.
Eind april zullen deze slachtoffers in deze gemeente worden herbegraven.”

Bij dit krantenbericht wil ik het volgende aantekenen. Het betreft het nog vermiste driejarige kind.

Dat was het zoontje Jan van mijn vriend Wout van der Wulp.

Dat jongetje is later nog gevonden, min of meer bij toeval.

Er was al overal door velen gezocht naar dit kind, steeds tevergeefs.

Ik ben zelfs naar een mij bekende magnetiseur geweest, genaamd Ivo de Fey met een foto van dat kind. Deze helderziende stelde aan de hand van die foto vast dat het kind dood was en te vinden moest zijn kort in de buurt van zijn huis.

Zoals gezegd, er was al overal gezocht, ook in een kortbij gelegen grote rioolbuis.

Nu was er bij al dat graven op 21 en 22 maart ook een sloot uitgegraven die tijdens de ramp volgestroomd was. Die sloot was niet ver van het bewuste huis, ongeveer op de plaats waar zich nu de begraafplaats bevindt. Het was een lange sloot met nog veel water. Om nu een stuk wat leeg te hozen, was dwars in die sloot een dammetje gemaakt om zo het water in het uitgegraven deel kwijt te raken.

De sloot werd verder uitgegraven en dat dammetje bleef onaangeroerd achter.

Er verliep enige tijd.

Op een gegeven moment dacht Arie de Baat, die daar een volkstuintje had: kom, laat ik dat dammetje er maar eens uitgraven, dan zijn die twee stukken sloot weer een geheel.

In dat smalle dammetje stuitte hij op het verminkte lijkje van Jantje van der Wulp.

Hoe kan zoiets gebeuren hé.

Het was inderdaad kort bij het verdwenen huis. Over de vondst van dit kind is niets in de kranten te vinden.

Je mag best weten dat het me heel wat deed.

Ik had diverse malen op hem gepast en kende hem goed. Het kind had bij me op schoot gezeten, ik had hem voorgelezen.